

Sygn. akt IV U 556/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania S. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 20 maja 2016 r. Nr (...)

w sprawie S. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu S. J. (1) przysługuje prawo do emerytury od dnia (...)

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz S. J. (1) kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 556/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2016 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił S. J. (1) prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczonego na datę 01.01.1999 r. okresy składkowe: 23 lata 11 miesięcy i 25 dni, okresy nieskładkowe: 4 miesiące i 17 dni tj. łącznie 24 lata, 4 miesiące i 12 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 17 lat, 10 miesięcy i 9 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 08.05.1972 r. do 30.06.1974 r., wskazując, że w tym czasie ubezpieczony pobierał naukę w szkole ponadpodstawowej, co wyklucza możliwość wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym w pełnym wymiarze.

Odwołanie od w/w decyzji złożył S. J. (1) wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że od 8 maja 1972 r. do 30 czerwca 1974 r. był zameldowany w miejscowości C. gm. P., jego rodzice posiadali gospodarstwo rolne o powierzchni 12,08 ha, w okresie od września 1971 r. do czerwca 1974r. był uczniem (...) szkoły Zawodowej w K., która znajdowała się w odległości 21 km od jego miejsca zamieszkania. Wskazał, iż w gospodarstwie rolnym rodziców po 16 –tym roku życia pracował w wymiarze ponad 4 godziny dziennie pomagając zarówno w pracach polowych jak i przy obrządku inwentarza (odwołanie k.1-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.11-13).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. J. (1) ur. (...), w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 5 maja 2016 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lat, 4 miesięcy i 12 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lata, 11 miesięcy i 25 dni, a okresy nieskładkowe 4 miesiące i 17 dni. Ponadto organ rentowy uznał ubezpieczonemu staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 17 lat, 10 miesięcy i 9 dni. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonemu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 08.05.1972 r. do 30.06.1974 r. Z uwagi na brak wymaganych ustawą 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych decyzją z 20 maja 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 20.05.2016 r. k.21 akt emerytalnych).

Rodzice S. J. (2) i T. J. byli posiadaczami gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni 12,08 ha położonego we wsi C. (zaświadczenie k. 12 i 13 akt emerytalnych). Rodzice ubezpieczonego utrzymywali się tylko z rolnictwa, siali zboża, buraki pastewne, sadzili ziemniaki trzymali też sporo inwentarza: 8-9 krów, cielęta, 2 konie, świnie. Ubezpieczony mieszkał razem z rodzicami w czasie, gdy chodził do szkoły zawodowej (k. 6v). Ubezpieczony do (...) Szkoły Zawodowej w K. uczęszczał od września 1971 r. do 12 czerwca 1974 r. (świadczenia szkolne k. 7-9). S. J. (1) codziennie dojeżdżał autobusem z miejsca zamieszkania do szkoły. Ubezpieczony wracał ze szkoły ok. 15 -15.30 i po szkole codziennie pomagał rodzicom w gospodarstwie rolnym przy takich pracach jak: wyganianie i przyganianie krów, bronowanie, sianie, wyrzucanie obornika, sadzenie kartofli, sianokosy, żniwa, wykopki oraz przy obrządku inwentarza, młóceniu zboża. Na pracę w gospodarstwie rolnym rodziców ubezpieczony w okresie od 8 maja 1972 r. do 30.06.1974 r. poświęcał w okresie zimowym ponad 4 godziny dziennie, a w okresie od wiosny do jesieni znacznie więcej niż 4 godziny z uwagi na konieczność wykonywania prac polowych, w okresie wakacji nawet od rana do wieczora (zeznania świadków: J. J. k. 24v-25, B. P. k. 25, T. P. k. 25v, zeznania ubezpieczonego k. 25v-26).

Ubezpieczony złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa (okoliczność niesporna, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k.2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. J. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w

otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek z dniem 8 maja 2016 r., złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartego funduszu emerytalnego na dochody budżetu państwa oraz spełniła przesłankę 15 –letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonemu S. J. (1) brakuje do 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych 7 miesięcy i 18 dni i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: J. J. (k. 24v-25), B. P. (k. 25), T. P. k. (25v), zeznań ubezpieczonego (k. 25v-26) daje podstawy do zaliczenia ubezpieczonemu do okresu ubezpieczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 08.05.1972 r. do 30.06.1974r. Zeznania wymienionych świadków są spójne, logiczne, korespondują ze sobą i zeznaniami ubezpieczonego i stanowią miarodajny materiał dowodowy obdarzony przez Sąd wiarygodnością. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał ponad wszelką wątpliwość, że ubezpieczony po ukończeniu 16 roku życia, codziennie dojeżdżał autobusem do (...) Szkoły Zawodowej w K. i codziennie po szkole pomagał rodzicom we wszystkich pracach rolniczych wymienionych w stanie faktycznym, na które poświęcał więcej niż 4 godziny dziennie. Rodzice ubezpieczonego utrzymywali się tylko z gospodarstwa rolnego, nie pracowali nigdzie zawodowo, mieli gospodarstwo rolne o powierzchni 12,08 ha, do obrabiania którego wykorzystywano sprzęt konny. Hodowali też dużo inwentarza żywego. Ubezpieczony pomagał rodzicom we wszystkich pracach przy domowych, w pracach przy inwentarzu jak również we wszystkich pracach polowych, co potwierdzają wymienieni powyżej świadkowie. Bezsprzecznie również z zeznań świadków i z zeznań ubezpieczonego wynika, że praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców miała charakter stały, codzienny i wykonywana była w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie. Należy mieć również na uwadze, iż w latach 70-tych XX wieku prace rolnicze były wykonywane ręcznie oraz prace polowe sprzętem konnym, co znacznie wydłużało czas wykonania poszczególnych prac rolniczych.

Podsumowując Sąd doszedł do przekonania, że praca ubezpieczonego w gospodarstwie rodziców po ukończeniu przez niego 16 roku życia miała charakter stały i była wykonywana w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie i związku z powyższym zaliczył ubezpieczonemu do stażu ubezpieczeniowego okres od 8.05.1972 r. do 30.06.1974

r., co spowodowało, że ubezpieczony na datę 1 stycznia 1999 r. spełnia przesłankę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu S. J. (1) prawo do emerytury od dnia (...)r. tj. od daty ukończenia przez niego 60 –tego roku życia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804) o treści obowiązującej do 2 listopada 2016 r.